

(*Hulajif*, *Halifa* etc.). Tanmateix, com que esperaríem l'accentuació *Haláf* (no clàssica però sí vulgar i és la que ha donat *Castigaleu*), es pot tractar més aviat d'un altre nom de la mateixa arrel, que serà idèntic al participi actiu *Hálif*, del verb *halaf* «sucedere, recompensare» (*RMa*, 596); *RMa* registra, en efecte aquest mot, sense definició, possiblement només amb valor de participi, però és clar que es pogué convertir en NP, amb un sentit com 'successor, hereu'.

En conclusió, doncs, es tracta d'*Abu l-Hálif* NP, 10 pròpiament 'el pare de l'Hereu'. De fet, a Algèria ens consta que, segons *GGAig.*, s'usa el compost (*A*)*bu Hál(i)fa*, format amb el fem. corresponent, que allí es pronuncia *Boukhalfa*. Altrament els diccionaris registren també per al mot *hálif* les accs. secundàries «ce 15 qui reste d'une tribu», «qui n'est bon à rien; sot. imbecile».

Sarthou, *GGRV* (Val. II, 58, s. v. *Montaverner*), posa un «*Behali*» fundant-se que «la real pragmàtica de 22-IX-1609 obligó a sortir de este pueblo a dos tercios 20 de su poblaci3n morisca; y se despoblaron por completo los vecinos pueblos de Colata, *Behali*, Vistabella, Terrateig etc., pertenecientes a D.ª M.ª Belvís y Esplugues, la cual quiso repoblarlos en 5-VIII-1611, según carta-puebla (--- *Arch. del Reino*)». És clar que 25 es tracta de Bufali i no pas un despoblat de l'immediat te. *Montaverner* (com creu Sarthou); i que s'ha d'accentuar *Beháli*. Aquí hi ha *Abi-*, cas oblic d'*Abu-*.

1 La parròquia era anexas de *Montaverner* des de 30 1535, com a rectoria de moriscos, junt amb Calceta; desmembrada el 1574, amb 50 cases de «cristians nous». — 2 Aquest em sembla ser un dim. aràbic (vocalisme *u-äi*) de *kobáçra*, amb transposició, sigui del cat. *covarxa* sigui de l'ètimon COOPERCELLA del 35 qual deu ser extret *covarxa* [accent en la é].

Bufalla, V. *Boella* *Bufarreig*, V. *Barbasséquia*
Bufetera, *Bufereta*, V. *Albufera* *Buferol*, *Bufetals*,
V. *Buñ* *Buñiera*, V. *bòfia*, cf. *Bofill*

BUFORN

Cognom, que només és val. merid. (sis p. transsu- 45 crònics en *AlcM*), i ja doc. a la Vila Joiosa a. 1506 (xxxv, monogr. d'Orts II, 2). Ben cert d'un (*A*)*bu-l-furn* que els moriscos devien usar amb el valor 'el del forn', 'el forner': és sabut que el mot *furn* 'forn' és mot aràbic genuí (ja a l'Alcorà). *Buforma* figura en 50 la llista de moriscos de Senija cap a l'a. 1600. Com que en el Migjorn valencià la terminació *-rn* es canvia en *-rt* (*ivèrt* per 'hivern'), també ha de tenir aquest origen el nom del *Pla de Bufòrt*, pda. del Campello (xxx, 111.20); i, amb reducció de *-rns*: *Casa dels* 55 *Bufons* te. Fondó de les Neus (xxxvi, 85.2); i, regressivament, *Cantó de bufón* dins el poble de Poblenu de Benitatxell (xxxiv, 72.21).

Bugader, V. *Buc*

BUGAIA

Gran pda. damunt la vall de Xixona. En *EntreDL* II, 228-229, ja vaig demostrar que ve d'una forma be- 5 reber *Bugaia*, antecedent del nom de la ciutat de *Bugia*, tan important, a la costa d'Algèria; que ja es troba, en temps romans en la forma *BEGAI*, avui esdevinguda *beğäya* en àrab.¹ També vaig refutar allí la infundada etimologia *Abu-Gaja* del llibret d'Asín (que *AlcM* adopta). Afegim-hi ara que la colonització bugiota que aquest nom xixonenc ens revela, pogué 10 estendre's més amplament, fins cap a Almeria; car l'Idrissi anomena kora de *bägäya* tota la comarca que, tenint per capital la ciutat d'Almeria, comprenia també Berja, Marchena, Purchena, Tíjola i Vélez: *Simonet* (*Descr. del R. de Granada según los autores árabes*, 1 p. 76 n. 2.ª ed. 136 n.). Sembla superflu corregir-ho 15 en *Bägana*, o sigui 'Pechina', i poc probable perquè si fos *Pebina* hi hauria texdid damunt del *g*. En canvi, la forma transmesa correspon a la forma aràbiga del nom de Bugia, exactament.

¹ Beaussier, s. v., amb l'adj. gentilici *bigawi* (ibid.) també usat com a NP algerià (*GGAig*); però els be- 20 rebers encara pron. *begayet* (amb una *-t* sufixada).

BUGARAIG

Vaig donar l'etimologia del nom d'aquest gros pic 25 de les Corberes, i de l'adjacent poble *Bugarach* del cantó de Couizà, en *Btr. z. NFg.* 1973, pp. 267 i 259, i *DECat*, s. v. *carall*. Afegim-hi que l'*InvLC* ja dona cita de la «rupes de *Bugarag*» en doc. de 1268, de Prugnanes, i d'un Arnau de *Buguerag* en un doc. d'Illa de Tet a. 1275. El nom és ben conegut i viu entre 30 els rossellonesos: pron. *bugràc* a St. Miquel de Llores (xxv), anomenat cap a Terranera, *bugràc* a Monner (xxv, 157.1), *bu(g)ràc* al Barcarès (xxv, 70.13); poble i pic de *bügarác* a Vingrau (xxv, 176.13). «Veieu com 35 trauca el pic darrere Força-Ral?», em deien a Talteüll. Em pregunto si hi té res a veure *Burgalays* poble de HGar., cantó St. Beat.

Bugara, *Bulgarà*, *Bugar*, V. *Broçà* *Bugarra* poble 40 xurro, manchego i granadí, V. nota s. v. *Bocairent*

Bugarreig, penya te. Faió, vora el riu Matarranya, V. *Barbarreig* i *Barbasséquia*

BUGATELL

Riera dels afores de Bna., que desembocava prop del Poble Nou: abans, el *Rec Condal*. Ja Balari (*Orig.*, p. 172) va indicar que venia de *buc*, junt amb altres noms de riuets, com *Bugarall* torrent entre Mollet i Caldes de Montbui, o *Bugantó* afl. dr. de l'Onyar, provinent de Llambilles, Esclat i Sta. Pelaià (també riu de Castellar, i mal grafiat *Bugantor*, *GGC*, 78). La 60 grafia *Bogatell*, corrent avui, és errònia i mal docu-